

## **РЕЦЕНЗІЯ**

**на проект міждисциплінарної освітньо-наукової програми  
«Біографістика і текстологія» на здобуття освітнього ступеня «Магістр»  
за спеціальностями 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа та  
035 Філологія (спеціалізація: 035.01 Українська мова та література)  
галузей знань 02 Культура і мистецтво та 03 Гуманітарні науки,  
який підготувала робоча група кафедр  
Факультету української філології, культури і мистецтва  
Київського університету імені Бориса Грінченка**

В умовах складної екзистенційної війни, яку провадить Україна проти новітньої російської орди, вкрай важливо тримати не тільки лінію фронту на передовій, а й лінію культурно-літературного фронту. Цей другий фронт не менш важливий, аніж перший, адже забезпечує духовну міць нашої боротьби та чітко окреслює перспективу нашого національного поступу. Україна нарешті відкривається світові як досі незнана, але вельми багата і колоритна частина європейської цивілізації. Окрім якісної презентації сучасних здобутків української культури та літератури, визріла необхідність представити широкому загалові нашу наснажену потужною духовно-інтелектуальною енергією класичну літературну спадщину. Звичайно, за останні десятиліття зроблено чимало, аби повно і необкрито висвітлити життєвий і творчий шлях видатних українських письменників (йдеться зокрема про академічні видання творів Тараса Шевченка, Лесі Українки, Василя Стефаника та ін.), однак цей процес оприявнив цілу низку актуальних проблем, що потребують нагального вирішення. Успішна реалізація проєктів, спрямованих на повне видання творів певного письменника чи написання його наукової біографії, залежить від фахової роботи кваліфікованих текстологів та біографів. На жаль, маємо дуже мало спеціалістів у цій галузі. Кожен з них пройшов складний, а головне самостійний шлях до опанування усіх нюансів роботи з текстами та фактами життєпису. Гадається, найнадійнішим шляхом до вирішення окресленої проблеми є запровадження спеціалізованих освітньо-наукових програм у сфері вищої освіти, які були б зорієнтовані на підготовку таких фахівців. Властиво, варто тільки вітати ініціативу колег із Київського університету імені Бориса Грінченка, котрі запропонували новаторську міждисциплінарну магістерську програму «Біографістика і текстологія». Перекоаний, що реалізація цього освітнього проєкту сприятиме поступу української гуманітаристики у якнайближчій перспективі.

ОНП «Біографістика і текстологія» розроблена відповідно до Закону України «Про вищу освіту» (<http://surl.li/ixnq>) й узгоджена зі Стандартом вищої освіти України за спеціальністю 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» галузі знань 02 «Культура і мистецтво» для другого (магістерського) рівня вищої освіти, затвердженого наказом МОН України від 24.05.2019 р. № 728 та Стандартом вищої освіти України за спеціальністю 035 «Філологія» галузі знань 03 «Гуманітарні науки» для другого (магістерського) рівня вищої освіти, затвердженого наказом МОН України від 20.06.2019 р. № 871. Програма відповідає вимогам сучасного ринку праці до професійних якостей фахівців.

Метою ОНП є фундаментальна теоретична та практична підготовка кваліфікованих фахівців до самостійного виконання професійних науково-

дослідницьких, інноваційних завдань у галузі біографістики і текстології в наукових установах і закладах вищої освіти. Цій меті підпорядковані й освітні компоненти програми, згруповані у два основні блоки – обов'язкових компонентів ОНП (90 кредитів, 75%) та дисциплін вільного вибору студента (30 кредитів, 25%). Пропонований збалансований комплекс дисциплін допоможе студентам якісно засвоїти необхідні професійні знання та навички майбутнього магістра з інформаційної, бібліотечної та архівної справи, філології за спеціалізацією «Українська мова та література».

Блок обов'язкових освітніх компонентів містить 22 навчальних дисципліни, об'єктом поглибленого вивчення яких є теоретичні й практичні аспекти біографістики та текстології («Філософія постаті», «Документно-інформаційні потоки і масиви», «Аналітика тексту», «Історія текстів у текстів», «Стратегії біографічного наративу», «Ревізії тексту» та ін.), формує магістральну лінію підготовки кваліфікованого фахівця. Пропоновані обов'язкові дисципліни за своїм змістом спрямовані на забезпечення як загальних, так і фахових компетентностей випускника-магістра, який буде здатний опановувати найактуальніші досягнення світової філологічної науки, зокрема у сфері роботи з текстом та підготовки наукових біографій, та гідно репрезентувати українську гуманітаристику на міжнародному рівні. Повноцінну реалізацію останнього аспекту уможливорює річний курс «Наукової іноземної мови». Необхідними компонентами практичної підготовки фахівців є наявність асистентської практики та написання і захист кваліфікаційних магістерських робіт.

Особливо важливими з точки зору профільної підготовки магістра рецензованої ОНП є дисципліни вибіркового блоку. Саме завдяки цій складовій програми кожен студент-магістр може самостійно визначати свою освітню траєкторію, поглиблювати знання у тій сфері, яка відповідає його науковим інтересам та водночас підсилює позиції на ринку праці. У Додатку 1 («Вибіркова частина освітньої програми») лаконічно викладено принципи реалізації вибіркової частини освітньої підготовки. Докладніше варто було б окреслити механізм запису на дисципліни вільного вибору студента-магістра, особливо ж, коли йдеться про часткову можливість обирати курси із першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Отже рецензована міждисциплінарна освітньо-наукова програма «Біографістика і текстологія» на здобуття освітнього ступеня «Магістр» за спеціальностями 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа та 035 Філологія (спеціалізація: 035.01 Українська мова та література) галузей знань 02 Культура і мистецтво та 03 Гуманітарні науки, який підготувала робоча група кафедр Факультету української філології, культури і мистецтва Київського університету імені Бориса Грінченка може бути рекомендована до впровадження у системі вищої освіти.

професор кафедри української фольклористики  
імені академіка Філарета Колесси

Львівського національного університету

імені Івана Франка

доктор філологічних наук

**НАЧОЛНИК**

**ВЧЕННИЙ СЕКРЕТАР**

**ЛЬВІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО**

**УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА**

Святослав ПИЛИПЧУК